

Najtańszy i najlepszy węgiel
dostarcza jedynie
Fa. WEGLOFULM
właśc. Gruszka i Rowiński
w Tarnowskich Górach.

Odwiłz.

Po trzaskającym mrozie nastąpiła odwiłz, która w kilku dniach zmieniła wygląd naszego miasta. Na chodnikach tu i ówdzie gruba powłoka lepkiego błotnistej śniegu, o którą nikt nie dba i nikt nie sprząta.

Ślizgawka w parku miejskim tak ożywiona „stanęła“, do słoneczka wygrzewają się ci co przez wielkie zmarzniętym, a z dachów kapie przechodniom na głowę.

Kupcom pozostał na gwałt sprowadzony wielki zapas kłapek na uszy, aptekarzom masło na odmrożenie.

Czy odwiłz jest już zwiastunem ciepłych dni, które potrwają do wiosny, czy tylko tak chwilowa — nad tem zastanawiają się ci, co opału i odzieży nie mają.

Skoro bowiem ci ostatni odczują opiekę samego Magistratu, który im przez niższe opłaty targowych da możliwość do zarobkowania, niewątpliwie zachęcenie tem licznie zjawia się na targu, ściągając tłumnie mieszkańców z okolicy, a wtedy targi czwartkowe nabierają swej dawnej ruchliwości i koloru, wtedy i miasto samo odczuje napływ gotówki, która w minimalny chociaż sposób złagodzi zastój w kupiectwie.

W dniu imienin

P. Prezydenta Rzplitej.

W dniu 1-go lutego br. — dniu imienin p. Prezydenta Rzplitej prof. Ignacego Mościckiego, gmachy państwowe udekorowane zostały flagami o barwach narodowych. Na domach prywatnych flag tego roku prawie że nie spostrzeżono. Na głównej ulicy Krakowskiej zauważyć było można tylko trzy chorągwie włącznie z tą na Hotelu Polonia, tam, gdzie mieści się Komenda Garnizonu. Ludność cywilna po większej części wcale nie wiedziała, że to dzień imienin głowy państwa.

Jedynie młodzież szkolna, która brała udział w nabożeństwie, odprowadzając go, była odpowiednio poinformowana. Polecałoby się, aby czynniki miarodajne w latach następnych dołożyły wszelkich starań i czyniły przygotowania, celem należytego uczczenia Pana Prezydenta Rzplitej, nie tylko przez młodzież szkolną, ale przede wszystkim przez całe rzesze ludności oraz wojsko. Spodziewać się należy, że w innych miejscowościach powiatowych dzień imienin Pana Prezydenta Rzplitej nie zlekceważono tak samo jak w Tarn. Górach!

Gdzie można kupić znaczki pocztowe?

Po najdrobniejszy nawet znaczek musi się zwracać do okienka pocztowego, bo w mieście w sklepach, w których powinno się znaczki dostać, panuje stale chroniczny brak. Dostaniesz w sklepie tytoniowym papierów, cygar, tutek, wódki i likieru, a nawet i wino, lecz nie dostaniesz znaczków. Nawet w kiosku na dworcu kolejowym trudno jest znaczek pocztowy kupić, bo sprzedaż ich daje minimalny dochód.

W przykrem położeniu znaleźć się niejedyn, chcący wyeksponować list w chwili, kiedy poczta zamknięta. Może notatka niniejsza wpłynie na właścicieli sklepów tytoniowych, że zaopatrzą się w znaczki pocztowe, bo zmuszeni będziemy opornych wymienić po imieniu.

Bał maskowy Sokołów.

W sobotę dnia 11-go lutego br. urządza Towarzystwo „Sokół“ doroczny bał maskowy w sali Hotelu pod Lipami. Rynek 13 w Tarnowskich Górach. Bał ten corocznie cieszy się bardzo liczną frekwencją, to też w tym roku mimo kryzysu, należy się spodziewać, że zgromadzi się na sali wspomnianej bardzo licznie społeczeństwo miejscowe.

Wstęp na salę tylko za zaproszeniami.

Zaznacza się, że dwie najpiękniejsze maski otrzymają nagrody.

Bilety wcześniej można nabyć u sekretarza „Sokoła“ p. Ziętkowskiego, ul. Stalmacha 3 od godziny 15-tej do 18-tej (3—6 wiecz.)

Posiedzenie Rady Miejskiej.

W dniu 1-go lutego odbyło się na sali posiedzeń w Magistracie posiedzenie Rady Miejskiej.

Punkt 1:

Posiedzenie rozpoczęło się o godzinie 18-tej minut 10. Po zagajeniu posiedzenia przez dotychczasowego przewodniczącego Rady Miejskiej pana inż. Jasiulka, wygłosił z okazji imienin Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej okolicznościowe przemówienie, które obecni radni wysłuchali stojąc — kończąc je trzykrotnym okrzykiem: „Niech żyje“ na cześć Pana Prezydenta.

Następnie p. przewodniczący odczytał sprawozdanie dotyczące działalności Rady Miejskiej za rok ubiegły, poczem złożył przewodnictwo w ręce najstarszego wiekiem radnego pana Tyczki, w celu przeprowadzenia wyboru przewodniczącego. Radny pan Tyczka obejmując przewodnictwo, powołał na ławników radnych pp. Drewnioka i Ackermana, zaś radnego pana Łukoszczyka na skontatora.

Po zapoznaniu obecnych radnych z przepisami dot. wyboru przewodniczącego, radny pan Tyczka prosił o podanie kandydatów na przewodniczącego. Zgłoszono jedną osobę i to inż. p. Jasiulka. Oddano 21 głosów, które padły na inż. pana Jasiulka. Radny p. Jasiulek wybór przyjął, wobec czego radny p. Tyczka złożył w jego ręce przewodnictwo. Na zastępcę przewodniczącego proponowano radnego i dyrektora p. Czaję Józefa. Oddano 21 głosów, które padły na radnego p. Czaję. Radny p. Czaja wybór przyjął. Na sekretarza zgłoszono jednego kandydata w osobie radnego p. Wyciska. Oddano 21 głosów, które padły na radanta i radnego p. Wyciska. Na zastępcę sekretarza zgłoszono radnego p. Websa. Oddano 21 głosów, które były za radnym p. Websem. Na członków Wydziału Przygotowawczego wybrano ponownie radnych pp. Cieślińskiego, Drewnioka, Angressa, Tyczkę i Güntzla.

Punkt 2:

Do Komisji dla Przedsiębiorstw miejskich wybrano na członka radnego p. Wyleżałkę; do deputacji dla spraw gazowni radnego p. Wyleżałkę; dla spraw ogólnych radnego p. Michatza, dla spraw kanalizacyjnych radnego p. Weprzowskiego; dla spraw budowlanych radnego i budowniczego pana Güntzla.

Punkt 3:

Przyjmuje się protokół z rewizji Głównej Kasy Miejskiej do zatwierdzającej wiadomości.

Punkt 4:

Protokół z rewizji Kasy Gazowni,

Elektrowni i Wodociągów miejskich przyjmuje Rada Miejska do wiadomości.

Punkt 5:

Rada Miejska zatwierdza zaciągnięcie pożyczki w Miejskiej Komunalnej Kasie Oszczędności w Tarnowskich Górach w wysokości 1.500.000,00 zł. mimo, że wysokość tej pożyczki przekracza normę statutu Kasy Oszczędności przewidzianą.

Wobec tego, że Rada Miejska nie widzi innej możliwości zlikwidowania tegoż długu, przychyliła się do uchwały Magistratu z dnia 26-go stycznia 1933 r., zatwierdzając uchwaloną przez Magistrat konwersję i amortyzację zadłużenia. Rada Miejska ufa, żeby Rada Kasy Komunalnej Kasy Oszczędności zgodziła się na wysokość oprocentowania.

Punkt 6:

Rada Miejska uchwała stawki podatkowe dla podatku budynkowego, gruntowego i placów budowlanych na rok 1933/44 w myśl uchwały Magistratu z dnia 26-go stycznia 1933 r.

Punkt 7:

Postanowiono przyłączyć się do uchwały Magistratu z dnia 19-go stycznia 1933 r.

Punkt 8:

Po zreformowaniu statutu przez radnego p. Minkusa oraz przeprowadzeniu dyskusji, w której zabierali głos pp. burmistrz Michatz, wiceburmistrz Dr. Hager, oraz radni pp. Tyczka, Słomka i Thomalla, zarządono na wniosek p. przewodniczącego przerwę 5-ciu minutową. Po przerwie, radny p. Słomka oświadcza, że w razie głosowania frakcji niemieckiej za przyjęciem statutu, frakcja polska w głosowaniu udziału nie bierze i salę opuści. Radny p. Thomalla w imieniu frakcji niemieckiej oświadcza, że tak samo oni opuszczają salę. Gdy do głosowania przystąpiono, wszyscy radni opuścili salę obrad, tak, że do głosowania nad statutem nie doszło.

Podpadającym jest fakt, że wówczas przy uchwale statutu dla **urzędników miejskich** stawiała frakcja niemiecka wniosek o skreśleniu szczebla dla urzędników biorących udział w powstaniach i akcji plebiscytowej i większością głosów go też uchwaliła. Obecnie pojawia się ta sama sprawa, lecz tem razem nie chce frakcja niemiecka przyjąć do statutu dla funkcjonariuszy miejskich poprawki zapewniającej funkcjonariuszom powrót do służby miejskiej po odbytej służbie wojskowej. Co to ma znaczyć?

podawali gościom **małowartościowe**, tanie piwa, kryjąc się pod płaszczykiem powszechnie znanych, **pełnowartościowych** gatunków. Za **małowartościowe** i tanie piwa, restauratorzy rzekomo pobierają ceny obowiązujące za piwa **pełnowartościowe**.

Stojąc na straży bytu restauratora na Śląsku, Zarząd Główny protestuje niesłuszne podejrzenia i oświadcza, że członkowie Związku sprzedają piwa po cenach ogólnie zaprowadzonych.

Ponieważ ciągle jeszcze pojawiają się w sprawie powyższej głosy, a chcąc raz na zawsze położyć kres niesłusznym podejrzeniom, Zarząd Główny Związku Polskich Restauratorów zwraca się tą drogą do swych członków, by na odpowiednim miejscu bufetu restauracyjnego powywieszali cenniki wyszynkującego piwa. Prócz cennika należy umieścić na widocznym miejscu szyldy, z których wynikać musi rodzaj piwa prowadzonego i wyszynkującego przez restauratorów.

Zaprowadzając szyldy i cenniki, restaurator nie narazi się na jakiegokolwiek przykrości ze strony społeczeństwa, zaś klientela widząc nazwę i cenę wyszynkującego piwa, żądać będzie od restauratora takiej marki, do której jest przyzwyczajona.

Przed niesłusznymi napaściami ze strony jednostek, Związek ściagać będzie sądownie tego, któryby po zaprowadzeniu szyldów posadzał restauratorów o to, jakoby prowadząc małowartościowe piwa, żądał od swego klienta zapłaty za pełnowartościowe!

Wykład przyrodniczy.

Staraniem Kółka Przyrodniczego uczniów Państwowego Gimnazjum Księcia Jana Opolskiego w Tarnowskich Górach wygłosi referat p. t.: „Świat zaginiony“, uczeń kl. VI. Mamiak Alojzy, w poniedziałek dn. 6-go lutego br. o godz. 18 w auli gimnazjum męskiego. Wstęp dla młodzieży szkolnej 10 gr., dla osób starszych 20 gr. — Ze względu na bardzo ciekawy temat, ilustrowany pięknymi przeżroczami, i na cel — dochód w całości przeznaczony jest na fundusz szkolnictwa polskiego zagranicą. — Zarząd Kółka prosi o jaknajliczniejsze przybycie.

Wykłady katolicko-społeczne.

Dalszy ciąg wykładów w Tarnowskich Górach odbędzie się w sali Domu Ludowego — w niedzielę, dnia 5-go bin. o godz. 16,15. Przemawiać będzie p. senator **Wojciech Korfanty** na temat: „Przebudowa ustroju gospodarczo-społecznego w myśl zasad encykliki „Quadragesimo anno“. Wstęp bezpłatny. Uprasza się katolików o wzięcie jaknajliczniejszego udziału.

Z Magistratu,

Ze względu na to, że na ostatnim posiedzeniu Rady Miejskiej w dniu 1-go lutego 1933 r. do podpisania protokołu nie była obecna liczba członków wymagana według regulaminu dla zdolności do powzięcia uchwał, zwołuję celem ustalenia zaprotokółowanych uchwał posiedzenie Rady Miejskiej na **wtorek, dnia 7 lutego br. o godz. 17 (15-tej popoł.)** w sali posiedzeń Rady Miejskiej w ratuszu II. piętro.

(—) Inż. J. Jasiulek, przewodniczący Rady Miejskiej.

Zastanów się!!!

Przedkryzysowy beztroski humor, — Rewia wspaniałych kostiumów, — Szyk, elegancja i taniec, — 100% mężczyźni i najpiękniejsze panie, — Dobrane towarzystwo i przybrana sala, — Oryginalny jaz-band i bufet, — Wódki, likery, wino i szampan, — Gwarancja wspaniałej zabawy, — Tańce i piosenki do samego rana, — Konkurs piękności, tańca, stroju, — Kaskady śmiechu, zadowolenie, — Miłutko, wesoło i tanio, — Zabawisz się 11 lutego. — Na **Maskówce Sokoła!**

Przyjdź z całą rodziną, weź nawet teściową A nie zapomnij przywdziać maski na głowę!

Podziękowanie.

Serdeczne podziękowanie składam za liczny udział oraz okazanie mi współczucia po stracie mego najukochańszego męża

śp. Jana Horzowskiego

za oddanie Mu ostatniej przysługi, a przede wszystkim Wiel. Ks. Wikaremu Brzozie, p. Prezesowi Wydziału Zamiejscowego oraz jego urzędnikom, pp. delegatom z Katowic, pp. sędziom, pp. adwokatom oraz ich kierownikom biur, urzędnikom więziennictwa, kolegom Zmarłego oraz przyjaciółom i znajomym oraz wszystkim uczestnikom w pogrzebie — staropolskie

„Bóg zapłać!”

Marta Horzowska.

Nie dajmy upaść targom czwartkowym!

Targi czwartkowe w naszym mieście niegdyś bardzo ożywione, dzisiaj nader słabe, tracą w dalszym ciągu na swej żywotności i ruchliwości. Pociąga to niewątpliwie upadek całego kupiectwa i odbija się fatalnie na samem, całym mieście, gdyż targi ściągają mnóstwo ludzi z okolicy i sąsiednich miast.

Mylnem jest powiedzenie, że kryzys gospodarczy jest przyczyną upadku targów. Bezpośrednią i bezwzględną przyczyną tego są wygórowane opłaty targowe i nadmierne podatki, jakimi obarcza się kramikarzy i drobnych kupców.

Większość tychże zupełnie nie rozwija swych kramów, gdyż całodzienny zysk w wielu wypadkach nie pokrywał nawet opłaty targowej, którą zmuszeni są zgóry uiszczać niezależnie od tego, czy za-

robek ich dzienny wyniesie 1 czy też 10 złotych. Odnosi się to też do drobnych rzeźników - kramikarzy, którzy muszą opłacać każdorazowo za swój kram aż 3 zł. Opłatę tę pobiera Magistrat od szeregu lat i nie zniżył jej, chociaż ceny towarów uległy kilkakrotnej, dość poważnej niższe.

Całkiem to logiczne, że im mniej towaru na targu, tem mniej kupujących, a z tem mniejszy ruch i obrót.

Magistrat nasz, któremu dobro obywateli leży na sercu, powinien zainteresować się tą sprawą, a na następem posiedzeniu Rady Miejskiej, powinna rozwinąć się żywa dyskusja na ten temat i zapasać odpowiednia uchwała, idąca jaknajdalej na rękę kramikarzom i drobnym kupcom.

W obronie przemysłu gastronomicznego.

W prasie poruszono ostatnio sprawę nieuczciwej konkurencji w zawo-

dzie gastronomicznym. Posadza się tam ogólnie restauratorów o to, jakoby

Z Powiatu Tarn. Gór.

TARNOWICE STARE.

Bal maskowy.

Staraniem Związku Powstańców Śląskich oraz Towarzystwa Polek, odbędzie się w niedzielę, dnia 5-go lutego na sali p. Kielbasy w Tarnowicach Starych bal maskowy.

MIASTECZKO.

Kwartalne posiedzenie Cechu połączonych, samodzielnych rzemieślników.

W niedzielę, dnia 22-go ub. m. odbyło się w lokalu p. Żytki kwartalne posiedzenie Cechu połączonych, samodzielnych rzemieślników, na którym delegat Izby Rzemieślniczej, p. Kazimierek z Tarnowskich Gór wręczył 7-miu członkom dyplomy w dowód uznania za wybitną pracę.

Jubilaci obchodzili 25-lecie pracy w rzemiośle, a to: 1) Brzoza Józef — piekarz, 2) Galbas Józef — kowal, 3) Gogolin Jerzy — stolarz, 4) Kocurek Ludwik — bednarz, 5) Pilot Franciszek — rzeźnik, 6) Żydek Wilhelm — ślusarz, 7) Grzel Karol — kowal.

Wszystkim wyżej wymienionym jubilatom życzymy w ich dalszej pracy zawodowej „Szczęść Boże!“

STARE TARNOWICE.

Złote gody małżeńskie.

W niedzielę, dnia 29-go ub. m. obchodził Wilhelm Franke z jego żoną Julją złote gody małżeńskie. Jubilaci cieszą się w tut. miejscowości wielkimi powożaniami, dowodem czego było mnóstwo otrzymanych gratulacji ze wszech stron.

LASOWICE.

Przedstawienie teatralne.

Ochotnicza Straż Pożarna Lasowice urządza w niedzielę, dn. 5. II. 1933 r. na sali p. Gólkowej przedstawienie teatralne pod tytułem: 1) „Miłość strażacka“ i 2) operetkę: „Papugi naszej babuni“. Początek o godz. 19-tej. — Przedstawienie dla dzieci o godz. 13. Ponieważ czysty zysk przeznaczony jest na zakup sprzętów przeciwpożarnych, uprasza się o jaknajliczniejsze poparcie ze strony obywatelstwa!

MIASTECZKO.

Walne zebranie K. S. „Odra“.

Miejscowy Klub sportowy „Odra“ odbył w święto N. M. P. Grom. w dniu 2-go bni. na sali p. Żmiji w miejscu przy liczny udział członków i sympatników sportu swe walne zebranie, któremu przewodniczył kasjer Pow. Kasy Komunalnej p. Skrzypczyk. Po sprawozdaniu ustępującego zarządu przystąpiono do wyboru nowego Zarządu, w skład którego weszli pp.: Kos Wiktor jako prezes, Brzoza Ryszard jako zastępca prezesa, Konieczny Paweł jako sekretarz, Szendzielorz Alfons jako zastępca sekretarza, Szoltysek Emanuel jako skarbnik, Zinnik Hugon jako zastępca skarbnika, Szeja Paweł jako naczelnik sportu, Zakrzewski Józef jako zastępca naczelnika sportu, Knapik i Żmija A. jako ławnicy. W skład komisji rewizyjnej wybrano pp.: Jureczkę J., Knapa M. i naucz. Darmasa T.; zaś w skład sądu honorowego pp.: Spota, Zinnika J. i Hawranka.

Ze sprawozdań poszczególnych członków Zarządu wynika, że Klub mimo obecnego przesilenia gospodarczego rozwija się pomyślnie, co zawdzięczyć należy ofiarnej pracy poszczególnych członków. Walne zebranie uchwaliło obniżyć dla członków bezrobotnych składkę miesięczną z 50 groszy na 20 groszy, oraz umorzyć zaległe składki członkowskie pod koniec roku 1931.

Po wahnem zebraniu odbyła się w ścisłe zamkniętym Kółku na tejże sali wieczornica, na której goście i członkowie bawili się wesoło aż do godz. 22-giej.

MIASTECZKO.

Zabawa karnawałowa Stow. Kat. Czeladników.

W niedzielę dnia 5-go lutego urządza miejscowe Stowarzyszenie Katolickich Czeladników na sali p. Żmiji w miejscu zabawę karnawałową, na którą Zarząd zaprasza wszystkich obywateli z Miasteczka i z pobliskiej okolicy.

Z Radzionkowa.

PORZĄDEK NABOŻEŃSTW KOŚCIELNYCH

z kościoła paraf. w Radzionkowie.

Poniedziałek, 6 lutego br.: I. za + Matyldę Kużaj z kond. — II. za + Marię Stumpf z kond. — III. o godz. ½11 przy ślubie Skorupa - Oleś.

Wtorek, 7 lutego br.: I. za + Józefa Korpak, córkę Annę, Sebastiana Korpak, żonę Zuzannę, Jana Hosiś, żonę Karolinę. — II. za + Andrzeja Cibę, rodziców i rodziców Mateja z kond. — III. w pewnej int.

Środa, 8 lutego br.: I. w int. nowożeńców Nowak - Posmyk. — II. za + Alojzego Gawrona, rodziców i pokr. z kond. III. w pewnej int.

Zawody szachowe.

S. M. P. Radzionków rozegrało w święto Ocz. N. M. P., dnia 2-go lutego dwa mecze szachowe, przy których odniosła zwycięstwo: A-klasa przeciw „Klub szachowy“ Piekary Rudne, wynik 8:1. Punkty zdobyli: Krawiec, Gilge, Żydek, Bączkowiec, Wiśniowski, Hajda, Pietruszka i Sowiński.

B-klasowa drużyna przeciw S. M. P. Sucha Góra wynik 7:1. Punkty zdobyli Mateja, Pyka, Pietruszka, Tobor, Frej, Pniok i Wiśniowski.

„Kopidołki“ — kopia dołki.

Za wystąpienie w obronie praworządności, a nie jak „Głos“ pisze — za niewłaściwe zachowanie się na posiedzeniu Rady gminnej w nieobecności swej i groźna radnych opozycyjnych, reszta zastępców gminnych w dniu 9-go czerwca br. wykluczyła radnego p. Szczep. Pietrygę z 2 posiedzeń, przeciw czemu wniósł odwołanie w drodze administracyjnej. Z wydaniem ostatecznej decyzji nie spieszą się, bo w międzyczasie faktycznie odbyły się 2 posiedzenia Rady gminnej bez jego obecności, wskutek czego nie zależało mu więcej na sprawie, gdyż z jednej strony wykluczający go dopięli swego celu, a z drugiej strony na rozprawę przed Wydz. Powiatowym wyznaczono z Rady gminnej na rzecznika osobę, która posadzała swego czasu p. Pietrygę pod przysięgą o czyn, który ktoś inny popełnił i do niego się pod przysięgą przyznał. Wołał zatem p. Pietryga odwołać swój sprzeciw wobec takiego stanu rzeczy. Wiadoma jest każdemu rzecz, iż bywa tak, iż nie zawsze temu, co ma słuszość przysięga się rację — a osobliwie w czasach obecnych, kiedy różne kopidołki kopia różnymi dołki! Ale przysłowie mówi, że kto innym dołki kopie, sam w nie wpada! Doczekamy się jeszcze tego — a ciekawem będzie, jakie to koszta z tego ktoś poniesie!

Pod grędzier!

Znany już jest ogółowi sanacyjni sposób zwaiczania przez kłamstwa i oszczerstwa przeciwników ich ideologii i dlatego wyrażiliśmy w gazecie naszej z dnia 26-go stycznia br. powątpiewanie w pogłoski, szerzone przez zwolenników sanacji, jakoby mimo zaproszenia nikogo z Przew. naszego duchowieństwa nie miał lub nie chciał przybyć na kołędę urządzonej przez sanacyjnę Tow. Polek w dniu 23-go stycznia br. Okazało się, iż znowu komuś zależało na tem, by naumyślnie wprowadzić ludność w błąd i przez świadome oszczerstwo ze strony sanacyjnej rzucić na nasze duchowieństwo, poniżyć go w oczach społeczeństwa i wiernych zniesławiać zarzutem, jakoby uprawiał partyjność. Podjął się tej haniebnej roboty „Głos z apteki“ twierdząc, iż ze strony Tow. Polek uczyniono wszystko, aby kołeda odbyła się z udziałem księdza — a tu z ambony każdy usłyszał z ust naszego duchowieństwa, że nie a nie prawdy w twierdzeniu tem niema, ale owszem wszystko wierutnem kłamstwem jest. Skwapliwie „Głos“ pominał okoliczności wykazujące obłudę samatorek i przemilczał, iż były prośzone przyjść powtórnie raz, jak to Przew. ks. proboszcz im to powiedział — a może były za dumne i miał ktoś z fary ich szukać łaski? Była to obłuda z premedytacji? Komedja z góry obmyślana, aby zdradziecko Czeigodn. duchowieństwu naszemu przypiąć łatkę? Aby ktoś z „najczolowszych“ miał sztuczną podstawę do wysłowienia się przed członkiniami Tow. Polek, iż duchowieństwo ich opuściło, zatem i bez niego dają sobie radę? „Głos“ nie widział potrzeby nie wierzyć babom sanacyjnym ani pójść na fary sprawdzić ścisłość ich kłamstw, bo takiej pięknej okazji do odegrania sztuki inoralizatora i faryzeusza mającego się za lepszego od grzesznego celnika może żal mu było zaniechać? — Szczytnie bezczelności sanacyjnej jest atoli wprost oszowadzenie, iż mają prawo domagać się od duchowieństwa niegorszego traktowania ich towarzystwa od innych bez względu na ich polityczną orientację! Tak kalamujatorzy i oszczercy duchowieństwa jeszcze sobie do niego prawa roszeza! Z takimi duchowieństwem ma iść ręka w rękę, którzy sprzeciwiają się budowie kościołów! Chyba się babom sanacyjnym od krzyżów zasługi w głowie pamięszalo, że czegoś podobnego się publicznie domagają?

Walne zebranie Tow. Hod. Gołębi Pocztowych.

W niedzielę dnia 5-go lutego br. o godzinie 15-tej (3 popoł.) odbędzie się w lokalu p. Letochy w Radzionkowie walne zebranie Towarzystwa Hodowców Gołębi Pocztowych. Uprasza się o liczny udział członków.

Kołęda „Zespołu Towarz. Katol.“

Staraniem prezesa „Zespołu Tow. Katolickich“ parafii naszej, p. radnego Szcz. Pietrygi i członków „Tow. Posiedz. Domów, Gruntów i Obywateli“ w dniu 29-go stycznia br. odbyła się na sali pp. Letochów wspaniała kołęda przy udziale przeszło 1000 osób, zapelniających obszerną salę po brzegi tak, iż wielu chętnych musiało wrócić, gdyż nie było już więcej miejsca wolnego. Kołęda wypadła nad wszelkie spodziewanie i przeistoczyła się w wielką manifestację wiernych katolików na cześć naszego Przew. Duchowieństwa, któremu stała się właśnie onegdaj wielka krzywda ze strony kościoła i niechętniej ludności. Uroczystość kołędową rozpoczął przedmową p. Pietryga, w której podkreślił jej znaczenie jako czynu akcji katolickiej, poczem witał imieniem Przew. Duchowieństwa i innych przybyłych uczestników oraz ogłosił program. Po wstępnych śpiewach chóru męskiego „Harfa“ darzonych licznymi oklaskami, Przew. ks. proboszcz dr. Knosala wygłosił referat na temat nowopogaństwa i przewrotu religijnego w świecie, podkreślając obchodzenie tej kołedy jako wieczór misji katolickiej. Nawiązując do położenia kościoła katol. w Rosji, Hiszpanji, Meksyku i Turcji, gdzie przyszłość kościoła przedstawia się ponuro, nadmieniał o potrzebie założenia akcji katolickiej, aby bronić wiary i Ojca św. Akcja ta przez Ojca św. gorąco propagowana dąży do utrzymania w wierze mianowicie takich, do których księży i duchowieństwo przystępu nie mają, którzy do kościoła nie chodzą i nie należą do katol. towarzystw. Z takimi styczność powinni szukać laicy i gorliwi katolicy, by łagodnie i stosownie wpłynęli na nich chrześcijańskim upomnieniem. Akcja ta nie zna granic politycznych i obmyślana jest na cały świat, aby wzmacniać i wspierać naszą wiarę katolicką. Dając przykład z czasów niemieckich, jak to masoni pragną szkodzić rozwojowi wiary przez szkalowanie duchownych jako niepatriotów, ludzi ciemnych i kapitalistów, którymi to hasłami wrogowie kościoła i dzisiaj jeszcze walczą z kościołem, pragnąc zmniejszyć wpływy księży, ubolewał nad tem, iż lud w te masonskie oszczerstwa czasami wierzy i ma księży za bogatych, zacofanych itp. Stąd akcja katol. dąży do zwalczania świata bezbożnego przez współpracę katolików-laików, czemu przewodniczyć mają biskupi. Streszczając w krótkich słowach referat ten także po niemiecku do obecnych również na sali niemieckich katolików wniósł pod koniec okrzyk: „Niech żyje Ojciec św!“, który przez zebranych powtórzony został trzykrotnie z wielkim zapamię i entuzjazmem. Mowę Przew. ks. duszpasterza obdarzono gronkami oklaskami, poczem obecni łamali się wspólnie opłatkami. Następnie chór „Harfa“ odśpiewał dalsze 4 pieśni i p. Mazurkiewicz J. w imieniu górników Zjedn. Chrz. Zw. Zaw. zapewnił duchowieństwo nasze, iż górnicy i lud nasz postąpią zawsze według nauk Przew. duszpasterzy. Następnie wygłoszono różne deklamacje młodych dziewcząt i przedstawienie przez nich jasełek, oraz odegrano różne humoreski, wzbudzając komercyjny śmiech i wesołość wśród zebranych. Po następem losowaniu i obdarzeniu szczęśliwych wygraną w postaci kielbas, tort itp. p. R. Skowron wniósł okrzyk na cześć naszego duchowieństwa i sala zabrzmiała od nieskończonych owacji, poczem uroczystość zakończono.

Kołęda chóru męsk. „Harfa“.

Po ukończeniu walnego zebrania w dniu 22 stycznia br. w lokalu p. Pietrygi urządzono uroczystą kołędę, w której wzięli udział Przew. ks. ks. proboszcz dr.

Knosala i wikary Kulok. Przybyli pod koniec zebrania a serdecznie byli przez wszystkich i radośnie witani. Po odśpiewaniu kołęd „Do szopki hej, pasterze“ i „W żłóbeczku leży Boża Dziecina“ przemówił wszystkim do serca p. Lewandowski dając wyraz swej uciechy z tego, iż w „Harfie“ napotkał na tak wzorową harmonję i obecność na łodzi Przewiel. duchowieństwa i nawołując, że śpiewakom wara od polityki w towarzystwie! Zachęcał również do śpiewu, gdyż głos dany od Boga na to, by go używać a śpiew jest niby podwójną modlitwą, którą się do Niebios unosi. Napominał dalej mówca, by członkowie-śpiewacy osiągnąwszy zaszczytne 1-sze miejsce, brali się dalej ochoczo do dzieła, kształcili ducha pismi posłannictwa z czasów plebiscytu, który śpiewactwo wygrało, krzepiać i rozbudzać pieśnią polską ducha polskiego i życzył „Harfie“, aby dobrze rozkwitła i osiągnęła jaknajlepsze sukcesy, kończąc swą przemowę hasłem „Cześć Pieśni!“ Od 14 lat istnienia „Harfy“, po raz pierwszy delegat z Katowic wygłosił w „Harfie“ mowę. P. prezes Pietryga oświadczył, iż napewno nikt uroczystych przedmówcy słów z obecnych nie zapomni i według nich postępować będzie, poczem odśpiewano pieśni „Orzeł Biały“ i „Pieśń Myśliwska“ oraz „Kochajmy się“ z opery Moniuszki „Halka“. Zabrawszy głos. Przew. ks. proboszcz w słowach wesołym humorem przeplatanych podziękował za siebie i Przew. ks. wik. Kuloka za przyznanie dyplomów honorowego członkostwa i za śpiew „Harfy“ na nabożeństwach kościelnych, zachęcając do unikania dalej w „Harfie“ polityki, która deprawuje charakter, poczem wniósł okrzyk na cześć „Harfy“. Podziękował jemu p. Lewandowski w kilku słowach oraz p. Pietryga, który wniósł okrzyk: „Niech żyje nasze Duchowieństwo!“, co przez wszystkich zostało z ogromnym zapaleniem trzykrotnie powtórzone, poczem po odśpiewaniu: „Za dziesiątą górą“ i „Szynkareczka“ oficjalnie kołędę zakończono.

Walne zebranie chóru męskiego „Harfa“.

Prezes p. Pietryga wszczął dyskusję od tego, iż komisja rewizyjna monitowała wydatek w kwocie 3 zł. dla pewnej dziewczynki jako nagrodę, na co było brak dowodu kasowego. Wyjaśniwszy tę sprawę, na wniosek p. marszałka jednogłośnie wydatek ten uznano za konieczny i dostatecznie udowodniony i udzielono zgodę nań, poczem mówca poruszył sprawę obchodu sylwestrowego, o którym głoszono fałsz, iż obchodzono go na koszta składek członkowskich czynnych członków i wspierających. Oświadczył on, iż wieczorek sylwestrowy urządzony został z wspólnych składek tych członków, którzy wieczorek chcieli obchodzić i na ten cel wyłącznie składki dobrowolnie dali w naturaljach i w gotówce. Marszałek Lewandowski nadmieniał, iż w mierny sposób nawet składki członkowskie zwykłe można spotrzebować na urządzenie takiej zabawy, poczem p. Pietryga oświadczył, iż członkowie mają wyjaśnienie i śmiało mogą zarzut odeprzeć. Ze strony członków wyrażono zarządowi zaufanie i zadowolenie z domaganiem się, by dalej pracowali tak owocnie dla chóru i wniesiono trzykrotny na jego cześć okrzyk, skwapliwie przez wszystkich obecnych i ochoczo podjęty. Z kolei zabrał głos p. sekretarz związkowy Fojkis, dając wyraz zadowoleniu, iż liczba członków związków śpiewających ciągle rośnie, i w Radzionkowie w „Harfie“ również to zauważa, poczem polecił rejestrować wszystkich tych członków, którzy uczęszczają na każdą lekcję śpiewu, aby po latach można stwierdzić, którzy byli nie tylko członkami na papierze, ale zasługują na pochwałę. Po następem wygłoszeniu przez p. sekretarza Buchacza 35 nazwisk najpłodniejszych członków, którzy nie opuścili ani jednej lekcji śpiewu, p. marszałek Lewandowski zarządził głosowanie, mocą którego jednogłośnie udzielono absolutorium następującemu zarządowi. Nastąpił wybór nowego zarządu w osobach poprzednich członków zarządu, mianowicie obrany został jednogłośnie ponownie jako prezes p. P. Pietryga, zastępca jego p. Holewa, sekretarz p. W. Buchacz, skarbnik p. W. Szastok, bibliotekarz p. Bonk, dyrygent p. Masarczyk i 4 ławników oraz 3 rewizorów. Zasiadłszy znów na miejscu prezesa p. Pietryga, podziękował za okazane mu zaufanie przez ponowny wybór na prezesa i zareferował o przyszytych lekcjach, o uiszczaniu składek i zachowaniu wzorowej podczas lekcji śpiewu dyscypliny, na czem walne zebranie zakończono.

Różne wiadomości.

Rzemiosło organizuje się. Powstanie związku cechów szewskich.

Rzemiosło szewskie znajduje się w bardzo ciężkiej sytuacji. Na 81,000 warsztatów szewskich, zatrudniających w r. 1928 przeszło 200 tys. szewców, a stanowiących 25 proc. wszystkich warsztatów rzemieślniczych w Polsce, blisko połowa jest obecnie nieczynna, połowa zaś pracuje znacznie, ograniczając swą zdolność produkcyjną. Ciężkie warunki w jakich pracują rzemieślnicy szewcy coraz bardziej rozwijająca się konkurencja ze strony fabrykacji obuwia mechanicznego, które produkując towar po niezmiernie niskich cenach, a prztem o bardzo lichej jakości psuje rynek jak również przystąpienie fabryki obuwia mechanicznego do dokonywania reperacji obuwia, co tembardziej przyczynia się do wzrostu bezrobocia wśród szewców, gdyż jeden warsztat reparacyjny mechaniczny zwalnia od razu 10 szewców pracujących ręcznie, i inne przyczyny spowodowały konieczność stworzenia ściślejszej organizacji jednoczącej w sobie szerszy ogół organizacji rzemieślniczych w Polsce dla zachowania wprost egzystencji. Tak więc dzięki inicjatywie i staraniom p. Dobrzyńskiego, starszego cechu szewców w Warszawie i innych powstał ostatnio Związek Cechów Szewskich z siedzibą w Warszawie przy ul. Jasnej 24 w lokalu Szewców Warszawskich. Statut Związku Chrześcijańskich Cechów Szewskich został już zatwierdzony przez p. Ministra Przemysłu i Handlu. Działalność Związku obejmie m. st. Warszawę, województwo warszawskie, łódzkie, lubelskie, kieleckie i białostockie. W chwili obecnej do Związku Cechów przystąpiło już około 90 cechów z całej Polski, a więc blisko połowa wszystkich cechów szewskich w Polsce. Prace nad przystąpieniem do Związku Cechów doń nie należących prowadzone są w dalszym ciągu, stwierdzając, że etatyzacja się nie zmniejsza, lecz nadal się rozwija.

Czy handel już niepotrzebny?

Z przykrością musiny stwierdzić, że etatyzacja naszego życia gospodarczego zatacza coraz szersze kręgi, obejmuje coraz nowe dziedziny. I dzieje się to wbrew wyraźnym i licznyim zapewnieniom czynników oficjalnych, że rząd przeciwny jest etatyzacji, że nie ma zamiaru obejmować funkcji producenta, kupca, czy też rolnika. Niestety, praktyka dowodzi czegoś wręcz przeciwnego, życie dostarcza nam raz po raz nowych faktów, stwierdzających, że etatyzacja się nie zmniejsza, lecz nadal się rozwija.

Dalecy jesteśmy od tego, aby suponować nieszczerość w oświadczeniach rządowych i nie wierzyć składanym zapewnieniom. Przeciwnie, jesteśmy całkowicie przeświadczeni, że popieranie etatyzacji nie leży w intencjach rządu, gdyż branie na siebie zbyt wielkich funkcji i ciężarów może tylko utrudnić rządowi walkę z obecnym kryzysem. Ale administracja państwowa ma to do siebie, że zawsze zdradza niezaspokojony apetyt, że stale dąży do rozmnażania się i rozszerzania się, choćby kosztem żywotnych interesów gospodarstwa narodowego. Jest to zresztą objaw powszechny, spotykany nie tylko u nas, lecz w całym szeregu innych krajów, chorujących na przerost administracji i nadmiar ingerencji państwowej. Tak jest najczęściej również i u nas.

Prawie też wszędzie nadmierne rozszerzenie się etatyzacji bynajmniej nie jest wynikiem celowych zamierzeń i posunięć danego rządu, lecz rezultatem gorliwości i żarliwości tych czy innych urzędników, tych czy innych działów administracji państwowej. Tak jest najczęściej również i u nas.

Jaskrawem potwierdzeniem słów powyższych jest ostatnie wystąpienie przedsiębiorstwa państwowego „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“ w roli — kupca. Tak jest! To nawpół skomercjalizowane przedsiębiorstwo państwowe zapragnęło spełniać funkcje nie mniej, ni więcej tylko handlu, uznając widocznie, że kupiectwo u nas całkowicie zbędne. Za-

stąpić zupełnie sklepy w miastach, dostarczyć konsumentowi szybko i tanio potrzebny towar wprost od producenta — oto dewiza, które przyświecają nowej akcji przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“. Do tego przynajmniej niesłychanego wniosku należy dojść, czytając uważnie miesięcznik „Łącznik Pocztowy“, którego jako wydawca figuruje: Przedsiębiorstwo „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“. Prawie cały numer styczniowy „Łącznika Poczтового“ poświęcony jest nowej i wspaniale rozwijającej się działalności poczty — paczkom żywnościowym. Istotnie, w okresie kiedy rolnictwo, przemysł i handel podupadają, kiedy obroty stale się kurczą i maleją, a łwia część przedsiębiorstw prywatnych wegetuje i pędzi żywot suchotniczy — przedsiębiorstwo państwowe wynajduje świetny interes, który rozwija się z zawrotną wprost szybkością. Bo posłuchajmy tylko co pisze organ „Poczty, Telegrafu i Telefonu“: „Obrót paczkami żywnościowymi wzrósł niesłychanie. W samej Warszawie w przeddzień Wigilii przyszło 8,000 paczek“. Ruch był niezwykle nietylko w Stolicy, lecz i w całym kraju: „Wagony pocztowe w całym kraju były przeładowane. Należy więc powiedzieć, że pomysł paczek żywnościowych trafił na odpowiednią potrzebę“.

W rzeczywistości pomysł z paczkami żywnościowymi był dobry i podjęty w szczęśliwym momencie. Ale cóż z tego, skoro znowu żarliwość urzędniczą wyprzedziła i wykoszławiła zdrową w swym założeniu ideę. Bo jakaś myśl przyświecała autorom wprowadzenia paczek żywnościowych? Bardzo prosta i słusna: dostarczyć szybko i za niską opłatą artykuł żywnościowy nabywcy. Ale urzędy pocztowe nie zadowolily się tą skromną rolą — rozwinęły energiczną i na szeroką skalę zakrojoną akcję, najwyraźniej zmierzającą do wyeliminowania kupiectwa, do pozbawienia go roli pośrednika między producentem a konsumentem. Posłuchajmy tylko: „...paczki żywnościowe przewożone są od miejsca nadania do miejsca przeznaczenia najszybszymi połączeniami pocztowymi, narówni z przesyłkami listowymi... doręczane są przez umyślnego posłańca, jeśli nadawca uiszcza taryfową opłatę w wysokości 80 gr..., mogą być także odbierane przez adresatów bezpośrednio w urzędzie bez niszczenia taryfowej opłaty“. A dalej: „Redakcja „Łącznika Poczтового“, chcąc się przyczynić ze swej strony do przyspieszenia zbiorowego procesu połączenia producenta z konsumentem, rozstała listy do 19,400 ziemian, zwracając im uwagę na ilość przesyłek pocztowych i proponując im, aby nawiązali bezpośrednie stosunki ze swymi znajomymi w miastach“.

Ale to jeszcze nie wszystko: dla oferowania lub zamawiania paczek żywnościowych możemy posługiwać się również drogą telegraficzną. Telegram żywnościowy, oferujący artykuły spożywcze, skierowany do wojewódzkiego urzędu pocztowego, zostaje przez tenże urząd roztelegrafowany do wszystkich urzędów w siedzibie starostw i wszędzie w nich wywieszony na przeciąg 7 dni. Za taki telegram publikowany na terenie całego województwa płaci się 1 złoty oraz od każdego słowa tylko 2 grosze“.

Procedura więc będzie teraz taka: gdy jakiś właściciel majątku w zapadłej prowincji lub gdzieindziej ma do sprzedania artykuły spożywcze, to bynajmniej nie potrzebuje już odsyłać swego produktu do sklepów spożywczych w mieście, ale wystarczy, jak rozeszł odpowiedni telegram żywnościowy, który go będzie kosztował dosłownie grosze. Z drugiej strony konsument również już nie potrzebuje nabywać artykułów spożywczych w sklepie, bo dowiedziawszy się w najbliższym urzędzie pocztowym, lub prosto z ogłoszeń miesięcznika „Łącznik Pocztowy“, kto i co ma do zbycia, wystarczy, gdy napisze do wybranego producenta rolnego, a od razu za groszową opłatą otrzyma artykuł tani i świeży. Czyż to nie świetny interes, że paczki żywnościowe i czyż można się dziwić olbrzymiej ilości ogłoszeń, zamieszczanych przez drobnych producentów rolnych w „Łączniku Poczтовым“, który sam stwierdza z dumą: „Lawina ogłoszeń, która spadła na pierwszy numer... Ha, lawina ogłoszeń w dobie ostrego kryzysu, gdy najpoczytniejsze pisma robią bokami!“

Na szczęście, czynniki kierownicze w Min. Poczty i Telegrafów szybko się zorientowały, że akcja lansująca paczki żywnościowe wkroczyła na niewłaściwe tory i, o ile nam wiadomo, postanowiły polapnować zapędy podległych sobie urzędów. W miałym stopniu przyczyniły się do

tego wystąpienia zainteresowanych organizacji kupieckich, a w szczególności audjencia u p. wicemin. Poczty i Telegrafów Drzewieckiego, który kategorycznie zaprzeczył, jakoby rząd dążył do etatyzacji handlu.

I całe niebezpieczeństwo dla kupiectwa prywatnego zdawało się już być zażegnane, gdy oto znów rozeszły się pogłoski, że w najbliższym czasie mają być wprowadzone paczki odzieżowe i paczki tytoniowe. To już naprawdę zaczyna zagrażać egzystencji kupców. Bo niechliby nie za temi paczkami zjawia się inne, a wówczas kupcy istotnie mogą okazać się niepotrzebni.

Bylibyśmy wysoce zadowoleni, gdyby p. minister Poczty i Telegr. Boerner, który był uprzednio ministrem Przemysłu i Handlu, a więc naczelnym opiekunem kupiectwa, nadesłał nam spostowanie, że nie mamy racji, że obawy nasze są niesłuszne i że poczta bynajmniej nie ma zamiaru konkurować z handlem i pozbawiać go pracy!

Potęga reklamy.

Z tajemnic wielkich przedsiębiorstw amerykańskich.

Jak wielką potęgą jest w rozwoju kupiectwa i przemysłu reklama — zrozumiano i wypróbowano oddawna w Ameryce. Wielkie fortuny przedsiębiorstw wszelakich powstawały tam i utrzymują się w całości nawet w dzisiejszych czasach najcięższego kryzysu — jedynie dzięki umiejętnej i częstej reklamie. Każdy, prowadzący jakiegokolwiek przedsiębiorstwo kupieckie czy przemysłowe, uważa za najważniejsze wstawienie do swego budżetu rocznego możliwie największej sumy na cele reklamowe. Każdy Amerykanin bowiem poznał niewzruszalność prawdy handlowej, która opiewa: Kto szczędzi na reklamę, ten będzie robił interesy tylko groszowe, lecz nigdy nie dozeka się interesów dolarowych!

Dlatego też takie mnóstwo niezliczone many przykładów reklamy o rozmaitych, o jakich u nas na przykład ani kupcom ani przemysłowcom nawet się nie śniło. Któżby u nasłożył setki tysięcy dolarów na reklamę, jak to czynił corocznie słynny Barnum, o którym niedawno pisaliśmy obszerniej, a który dzięki temu jedynie — jak sam stwierdził — dorobił się milionów dolarów?! Albo któżby u nas postanowił wydać na reklamę choćby tyle tylko, ile wydali ci, o których poniżej wspomniemy dla przykładu:

W dniach od 1 do 26-go września zeszłego roku pojawiał się w najpoczytniejszych gazetach Nowej Anglii codziennie następujący inserat: „Firma Clifton, wielki dom towarowy, założony 27 września 1912 roku, obchodzi obecnie 20-lecie swego istnienia. Z tego powodu postanowiło upamiętnić swój jubileusz wręczeniem stosownego podarku każdemu mieszkańcowi, kto się do 26-go września wykaże metryką, że urodził się w dniu 27-go września (obojętnie w którym roku)“.

Anons ten jubileuszowy poruszył dosłownie całą Nową Anglię. Na ulicy i w pociągach kolejowych, w salonach i na poddaszach — wszędzie mówiono tylko o domu towarowym Cliftona. A gdy wreszcie nastął 27 września, tłumy niezliczone niegrzymowały do domu towarowego od wczesnego rana do późnego wieczora. I rzeczywiście w dniu tym firma rozdała swoje podarki jubileuszowe urodzonym 27-go września. Pomyśli kto może, że podarki te ograniczyły się do lichego krawatu lub pary pończoch? Przeciwnie — firma wydała 157 mężczyznom nowe ubrania według miary, oraz 342 kobietom eleganckie sukienki odpowiednie do wieku i figury. „Drogi jubileusz i droga reklama“ — powiedziała niektórzy. Owszem — firma wpakowała w tę imprezę jubileuszową spory kapitał, który jednak do końca miesiąca zwrócił się jej z przeszło 200-procentową nadwyżką, a w miesiącach następnych zwiększył poważnie jej obroty. O jubileuszu firmy Cliftona wciąż jeszcze mówią.

Imym razem — w roku zeszłym — tajemniczy plakat zelektryzował dosłownie całe Stany Zjednoczone Półn. Ameryki. Oto w jednym dniu o jednej godzinie na murach wszystkich, nawet najmniejszych miast amerykańskich pojawiły się plakaty z tajemniczą sygnaturą: „S. T. 1860. X“. Ta sama sygnatura pojawiała się jednocześnie na ostatniej stronie inseratowej wszystkich najpoczytniejszych dzienników, oraz na filmach kinowych i w pociągach kolejowych. Wszędzie na każdym kroku uderzała i intrygo-

wała tajemnicza sygnatura. Wszyscy łamali sobie głowę nad tem, co ona oznacza. Jedni uważali poprostu, że to sprawa jakiegoś wariata. Zwoleńnicy Connana Doyle'a weszli, że tu ukrywa się jakaś szajka bandytów, dla której owa sygnatura jest jakimś hasłem porozumiewawczym. Amerykanie są ciekawi i dociekliwi, głowili się bez przerwy nad rozwiązaniem tajemnicy. Wszędzie wszyscy emocjonowali się. Aż nareszcie po pięciu długich tygodniach pojawiło się wyjaśnienie, znowu plakat, naklejony na poprzednim tajemniczym, i znowu na ostatniej stronie najpoczytniejszych gazet, w pociągach i kinach. A wyjaśnienie opiewało: „Started Trade in 1860 Ten Dollars“.

W r. 1860 założył swoją słynną fabrykę likierów wyborowych, mając kapitału zakładowego 10 dolarów.

Pomysł intrygi reklamowej okazał się rzeczywiście pierwszjej klasy. Koszt jej był wielki, ale z tą chwilą obroty jego zwiększyły się 10-krotnie. I to w czasach najcięższego kryzysu.

Pewien dentysta „bez praktyki“ wpadł na doskonały pomysł reklamy. Mianowicie w najpoczytniejszych gazetach inserował przez czas dłuższy w sposób następujący: „Moi pacjenci podczas rwania zębów śmieją się do rozpuku“. Inserat zdobył odpowiedni zabawny rysunek. Skutek anonsu był taki, że dentysta do niedawna bez praktyki, musiał zaangażować asystentów, i wyrzywa około 200 zębów dziennie. Ale pacjenci u owego pomysłodawcy dentysty śmieją się rzeczywiście podczas operacji. Przez cały czas praktyki bowiem nastawiony gramofon produkuje wesołe kuplety i najzabawniejsze dowcipy.

Przykładów skuteczności umiejętnej reklamy można tu przytoczyć tysiące. Przyczem mądrzy i doświadczeni Amerykanie pamiętają przede wszystkim o zasadzie naczelnej: Nie szczędzić na reklamę inserować w gazetach tylko najpoczytniejszych.

Niesamowita tragedia zakochanych dzieci.

Wedle doniesienia z Paryża, południowa Francja, zwłaszcza zaś znane miasto portowe Bordeaux jest w tej chwili pod wrażeniem niesamowitej tragedji dwojga młodocianych, a to 15-letniego Leona i 13-letniej Beatryczy L., a to wobec faktu, że zwłoki obojga tych dzieci znaleziono onegdaj w jednym z podrzędnych hoteli bez życia. Dzieci te zbiegły przed niejakim czasem z domu rodzicielskiego, a jak wynika z wielu okoliczności, łączył je niezwykajny w tym wieku stosunek prawdziwego przywiązania.

W sprawie tej pisma podają następujące szczegóły:

Tragiczny samobójca, względnie także morderca, 15-letni Leon Diet, jest synem zamożnego właściciela winnicy w okolicy Bordeaux. Przebywał przy rodzicach w domu i zaprawiał się w swym przyszłym zawodzie, atoli tragedją jego życia stała się znajomość, a następnie chorobliwa miłość, którą powziął do również młodocianej, bo zaledwie 13-letniej Beatryczy, córki miejscowego burmistrza. Sprawa ta z czasem stała się publiczną tajemnicą w okolicy, gdzie niejednokrotnie widywano te dzieci chodzące samopas i zachowujące się zgola nieduwznicznie nawet na miejscach publicznych. Beatrycza często opuszczała naukę szkolną i spędzała całe godziny z ukochanym na wspólnych wycieczkach, przyczem nie brakło również odwiedzania lekarzy, cukierni i t. d.

Ponieważ sprawy te wreszcie budzić zaczęły publiczne zgorszenie, przeto rodzice obojga postanowili parę te rozdzielić przez oddanie ich do zakładów wychowawczych w różnych miastach.

Na wiadomość o tem, niepohamowany ten chłopak przywłaszczył sobie z kasy ojcowskiej znaczniejszą gotówkę i oboje pewnego dnia znikli — jak się obecnie okazuje — używszy do tego najtego samego chodu, który zawiózł tę parę do Bordeaux, gdzie ukryli się w pewnym drugorzędnym hotelu, znikając z oczu ludzkich na całe dwa tygodnie, poczem, obawiając się odkrycia, popełnili samobójstwo.

000

Licytacja przymusowa!
Dnia 9-go lutego 1933 r. o godzinie 11-tej odbędzie się w Tarn. Górach przy ulicy Nakielskiej nr. 1 licytacyjna sprzedaż poniżej wyszczególnionych ruchomości: 8 warsztatów stolarskich, 1 motoru elektr., 1 pily taśmowej i 1 maszyny do heblowania.
Powyższe ruchomości oglądać można w pół godziny przed licytacją przy ulicy Nakielskiej nr. 1.
Za Kierownika Urzędu Skarbowego: (—) Simka.
(Kierownik Działu Egzekucyjnego).

SPRZEDAM zaraz ROGACZA (Rehbock), liczącego 3/4 roku. — Zgłoszenia skierować do Redakcji Nowin.

3.000,— złotych i współpraca!
Przystąpię jako wspólnik do intratnego interesu. — Zgłoszenia pod „Energiczny i uczciwy“ do Nowin.

BACZNOŚĆ!

Magistrat tut. zamierza lód z łaźni miejskiej w Sowicach w drodze przetargu sprzedać.
Wobec tego ogłasza się niniejszem pisemny przetarg publiczny. Oferty pisemne należy składać do dnia 7. II. 1933 r. godz. 12-tej w zalakowanej kopercie z podaniem ceny jednostkowej za 1 wóz lodu lub na całość.
Magistrat zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru pośród oferentów.

Tarnowskie Góry, dn. 3 lutego 1933 r.
Magistrat.
(—) Michatcz, burmistrz.

R. MAISER, Nast. mistrz ślusarski
FR. CIERPKA
Tarn. Góry, ul. Damrota 5.
Wykonuje wszelkie prace to-karskie oraz repara-cje: aut, motocykli, rowerów maszyn do pisania, maszyn rolniczych i innych, fachowo i rzetelnie po ce-nach bezkonkurencyjnych.

Ważne dla podatników!
Uproszczoną księgowość oraz inne księgi handlowe poleca
Księgarnia Adolpha
Tarnowskie Góry.

30%
Kolejowe przedsiębiorstwo dowozowe
Transport mebli
Franc. Smieszkoła
w Tarnowskich Górach
Kaczyńiec nr. 2 — Tel. 11.23
wykonuje z dniem 1 grudnia wszelkie przeprowadzki jak i różne transporty o 30% taniej.

Rowery, instrumenty muzyczne, maszyny do szycia, narty, łyżwy, saneczki, piłki nożne, gry ping-pongowe, wózki, gramofony i płyty gramofonowe, poleca po cenach bezkonkurencyjnych
WIKTORDEUTSCH
w Tarnowskich Górach.
ul. Krakowska 3.

Z dniem 1-go stycznia br. otworzyłem w Tarnowskich Górach przy ulicy Strzeleckiej 30 — — — — —
Piekarnie
dawn. Waldemar Kalnik
która zaopatrzy Szan. Klientelę w świeże pieczywo.
O dobroci moich wyrobów proszę się przekonać osobiście.
ST. KACZMAREK, mistrz piekarski.

BRACIA JOJKO SKŁAD fabrycz. mebli
Właśc.: TEODOR JOJKO
Tarnowskie Góry, ul. Piastowska 5.
poleca meble po znacznie niższych cenach:
sypialki kompl. dęb. lub orzechowe od 850 zł.
jadalki kompl. dęb. 2 m. szer. od 900 zł.
pokoje męskie dęb. od 700 zł.
kuchnie kompl. 120 szer. od 175 zł

Handel żelaza i narzędzi
Tarn. Góry, Zamkowa 4
dawn. **A. BAUM**
poleca po cenach umiarkowanych: piece wszelkiego rodzaju, rury i kolanka do pieca, węglarki itp., podkowy, hacce, sanki, łyżwy, łózka metalowe — wszelkie materiały do kanalizacji.

Hurtownia Piwa Tyskiego i Fabryka wód mineralnych.
J. Hirschmann Tarnowskie Góry.
Kolejowa 10. — Tel. 1100
Ogłoszenia przynoszą korzyść.

Ostrzeżenie.
Niniejszem ostrzegam moich P. T. Klientów, iż nikt do inkasa w moim imieniu
upoważniony nie jest!
Pieniądze należy wpłacać albo za pośrednictwem poczty, albo do moich rąk własnych. Za kwoty wypłacane do rąk osób trzecich nie odpowiadam.
Jan Wojtyna
adwokat
Katowice Rynek 3. Telefon 323

Biuro Buchalteryjne, Organizacyjno - Rewizyjne
Księgowość

Zakładanie i prowadzenie ksiąg handlowych, sporządzanie bilansów obrotowych, likwidacyjnych dla celów podatkowych, kredytowych i t. p.
Tarn. Góry, Krakowska 16 III.
Pierwszorządny
ZAKŁAD KRAWIECKI
ceny umiarkowane
GORYCZKA, Tarn. Góry,
Krakowska 4.

A. Schaefer
TELEFONY Nr. 62 i 63
Skład żelaza i hurt. mat. bud
POLECA:
PIECE wszelkiego rodzaju.
SANKI I ŁYŻWY
SZKŁO OKIENNE

MEBLE
wszelkiego rodzaju
dostarcza po cenach bezkonkurencyjnych
Fa. BR. MAJOWSCY
SKŁAD MEBLI
Tarnowskie Góry, Rynek 13.

Ogłaszaj się
tylko
w NOWINACH

P. T. Rolnikom
pow. Tarnogórskiego
polecamy
z naszych składów
w Strzybnicy
wszelkie nawozy sztuczne
tomasynę, tomasynę azotniakowa, sól potasowa, kainit, azotniak, nitrofos i t. d. — — —
w drobnych ilościach po cenach najniższych.
Zakłady Tomaszofosfatowe
Sp. z o. o.
Składy w Strzybnicy
Tel. 1197 Tarn. Góry

WINIARNIA
Sedlaczek
Tarnowskie Góry.
Tel. 1147. Rynek 1.
Nowe zagospodarowanie, pełny ruch kuchenny, ceny napojów obniżone, uprzejmie się poleca!

Hurt. Tow. kolonjaln.
Ceny kryzysowe
Wysoki rabat.
Zakupy rzeczywiście tanio uskutecznić można jedynie w firmie
W. Borzucki
w Tarn. Górach (pod laubami).
Przyjdź a przekonasz się!

Najtańsze i najlepsze Meble
kupisz tylko u fachowca, mistrza stol.
Michała Wagnera
w największym tego rodzaju zakładzie stolarskim w Tarnowskich Górach, Karola Miarki 20, obok Karłuszowca. —

Własny skład Mebli
w Radzionkowie, św. Wojciecha 56.
Moje wyroby zostały nagrodzone na Wystawie Rzemieślniczo-Przemysłowej srebrnym medalem.
Gwarancja za solidne wykonanie

Licytacja przymusowa.
Dnia 9-go lutego br. o godz. 10-tej, przedpół. będę sprzedawał przed hotelem „Pod lipami“: platformę, wóz roboczy, maszynę do pisania „Smith“ zegar stojący kanapę pluszową, fortepian — oszacowane na łączną sumę 2450,00 zł.
Ruchomości powyższe oglądać można na miejscu sprzedaży 1/4 godz. przed rozpoczęciem licytacji.
Imiela, Kom. Sądu Grodzk.